

VABARIIGI VALITSUS

M Ä Ä R U S

Tallinn

Tupenurme maastikukaitseala moodustamine ja kaitse-eeskiri

Määrus kehtestatakse looduskaitseaduse § 10 lõike 1 alusel.

**1. peatükk
ÜLDSÄTTED**

§ 1. Ala kaitse alla võtmine ja kaitse-eesmärk

(1) Maastikukaitsealana võetakse kaitse alla Saare maakonnas Muhu vallas Tupenurme külas asuv ala, mille nimeks saab Tupenurme maastikukaitseala (edaspidi *kaitseala*).

(2) Kaitseala¹ kaitse-eesmärk on kaitsta ja tutvustada:

- 1) Tupenurme panka, maastikku ja sellele iseloomulikku elustiku mitmekesisust;
- 2) kaitsealuseid liike, milleks on müür-raunjalg (*Asplenium ruta-muraria*), pruun raunjalg (*Asplenium trichomanes*) ja harilik lohksamblik (*Solorina saccata*), ning nende kasvukohti;
- 3) niidukooslusi.

(3) Kaitseala maa-ala kuulub vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele Tupenurme piiranguvööndisse.

(4) Kaitsealal tuleb arvestada looduskaitseaduses sätestatud piiranguid käesolevas määruses ettenähtud erisustega.

§ 2. Kaitseala piir

Kaitseala välis- ja vööndi piirid on esitatud kaardil määruse lisas².

§ 3. Kaitseala valitseja

Kaitseala valitseja on Keskkonnaamet.

§ 4. Kaitse alla võtmise ja piirangute põhjendused

Määruse seletuskirjas³ on esitatud põhjendused:

- 1) kaitse alla võtmise eesmärkide vastavuse kohta kaitse alla võtmise eeldustele;
- 2) loodusobjekti kaitse alla võtmise otstarbekuse kohta;
- 3) kaitstava loodusobjekti tüübi valiku kohta;
- 4) kaitstava loodusobjekti välispiiri kulgemise kohta;
- 5) kaitsekorra kohta.

2. peatükk KAITSEALA KAITSEKORD

§ 5. Lubatud tegevus

(1) Kaitsealal on lubatud majandustegevus, arvestades käesoleva määrusega sätestatud erisustega.

(2) Inimestel on lubatud viibida ning korjata marju, seeni ja muid metsa kõrvalsaadusi ning pidada jahti kogu kaitsealal.

(3) Telkimine ja lõkke tegemine on lubatud kohas, mis on kaitseala valitseja nõusolekul selleks ettevalmistatud ja tähistatud. Telkimine ja lõkke tegemine selleks ettevalmistamata ja tähistamata kohas on lubatud kaitseala valitseja nõusolekul ning kaitseala valitsemise ja kaitse korraldamisega seotud tegevusel.

(4) Kaitsealal on lubatud:

- 1) sõidukiga ja maastikusõidukiga sõitmine teedel;
- 2) jalgrattaga sõitmine radadel;
- 3) punktis 1 ja 2 nimetatata juhtudel sõidukiga ja maastikusõidukiga sõitmine järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala valitsemise ja kaitse korraldamisega seotud tegevusel, kaitseala valitseja nõusolekul teostataval teadustegevusel ning kaitse-eeskirjaga lubatud tegevusel.

(5) Kaitsealal on lubatud kuni 30 osalejaga rahvaürituse korraldamine kohas, mis ei ole selleks kaitseala valitseja nõusolekul ettevalmistatud ega tähistatud. Rohkem kui 30 osalejaga rahvaürituse korraldamine kohas, mis ei ole selleks kaitseala valitseja nõusolekul ettevalmistatud ega tähistatud on lubatud üksnes kaitseala valitseja nõusolekul.

(6) Kaitseala valitseja nõusolekul on kaitsealal lubatud:

- 1) ehitise, kaasa arvatud ajutise ehitise püstitamise;
- 2) uuendusraie.

§ 6. Vajalik tegevus

Kaitsealal poollooduslike koosluste esinemisaladel on nende ilme ja liigikoosseisu säilitamiseks vajalik heina niitmine, loomade karjatamine, puu- ja põõsarinde harvendamine ning kujundamine.

§ 7. Keelatud tegevus

(1) Kaitsealal on keelatud:

- 1) puhtpuistute kujundamine ja energiapuistute rajamine;
- 2) uue maaparandussüsteemi rajamine;
- 3) maavara kaevandamine;
- 4) biotsiidi, taimekaitsevahendi ja väetise kasutamine, välja arvatud põllumaal.

(2) Kaitseala valitseja nõusolekuta on kaitsealal keelatud:

- 1) muuta katastriüksuse kõlvikute piire ja sihtotstarvet;
- 2) koostada maakorralduskava ja teha maakorraldustoiminguid;
- 3) kehtestada detail- ja üldplaneeringut;
- 4) lubada ehitada ehitusteatise kohustusega või ehitusloakohustuslikku ehitist;
- 5) anda projekteerimistingimusi;
- 6) anda ehitusluba;
- 7) rajada uut veekogu, mille pindala on suurem kui viis ruutmeetrit, kui selleks ei ole vaja anda vee erikasutusluba, ehitusluba ega esitada ehitusteatist;
- 8) jahiulukeid lisaõõta.

(3) Kaitsealal on keelatud puidu kokku- ja väljavedu külmumata pinnaselt. Kaitseala valitseja võib lubada puidu kokku- ja väljavedu, kui pinnas seda võimaldab.

§ 8. Tegevuse kooskõlastamine

(1) Kaitseala valitseja ei kooskõlasta tegevust, mis kaitse-eeskirja kohaselt vajab kaitseala valitseja nõusolekut, kui see võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit.

(2) Kui tegevust ei ole kaitseala valitsejaga kooskõlastatud või tegevuses ei ole arvestatud kaitseala valitseja kirjalikult seatud tingimusi, mille täitmisel tegevus ei kahjusta kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit, ei teki isikul, kelle huvides nimetatud tegevus on, vastavalt haldusmenetluse seadusele õiguspärasest ootust sellise tegevuse õiguspärasuse suhtes.

3. peatükk LÕPPSÄTTED

§ 8. Määruse jõustumine

Määrus jõustub kümnendal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

§ 9. Kehtetuks tunnistamine

Eesti NSV Ministrite Nõukogu 13. märtsi 1959. a korralduse nr 331-k „Maastiku üksikelementide dendraariumide ja katsekultuuride ning viljapuude ja viljapuuadade riikliku kaitse alla võtmisest” lisa 1 „Riikliku kaitse alla võetud maastiku üksikelementide nimestik” punkt 23 tunnistatakse kehtetuks.

§ 10. Menetluse läbiviimine

Määruse menetlus viidi läbi keskkonnaministri 27. märtsi 2019. a käskkirjaga nr 1-2/19/265 algatatud haldusmenetluses, mille ülevaade koos ärakuulamise tulemustega on esitatud käesoleva määruse seletuskirjas.

§ 11. Vaidlustamine

Määrust on võimalik vaidlustada, esitades kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras, osas, millest tulenevad kinnisasja omanikule või valdajale õigused ja kohustused, mis puudutavad kinnisasja kasutamist või käsutamist.

¹ Kaitseala on moodustatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 13. märtsi 1959. a korralduse nr 331-k „Maastiku üksikelementide dendraariumide ja katsekultuuride ning viljapuude ja viljapuuadade riikliku kaitse alla võtmisest” baasil.

² Kaitseala välis- ja vööndi piirid on kantud määruse lisas esitatud kaardile, mille koostamisel on kasutatud Eesti põhikaarti (mõõtkava 1 : 10 000) ja maakatastri andmeid. Kaardiga saab tutvuda Keskkonnaametis, Keskkonnaministeeriumis, keskkonnaregistris (register.keskkonnainfo.ee) ja maainfosüsteemis (www.maaamet.ee).

³ Seletuskirjaga saab tutvuda Keskkonnaministeeriumi veebilehel www.envir.ee.

Jüri Ratas
Peaminister

Rene Kokk
Keskkonnaminister

Taimar Peterkop
Riigisekretär

Lisa. Tupenurme maastikukaitseala